

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paveiktais sēkļu aprites jomā 2025 un aktualitātes 2026

Liena Jaunzeme

Sēkļu kontroles departamenta direktore

10.02.2026.

Šodien

Sēklu aprīte

Augu šķirnes

Bioloģiskā
lauksaimniecība

GMO

Kaņepju THC satura
monitorings

Fokuss 2026

Sēklu aprīte

Sēklas un sēklas kartupeļu sertifikācija un aprīte

Sēklaudzēšanas lauku apskate

2023 - 2024 – 2025

platība, ha:

18783 - 24 151 – 29026

- Iesniegumi (lauki)
- 1988 - 2429 – 2716
- Klienti 177- 194 – 216
 - Sugas 33 – 37 - 39
- Šķirnes 276 – 298 - 329

Sēklu paraugu ņemšana

• 2023 - 2024 – 2025

- Paraugi ņemti
- 2553 - 2927 – 2966
- Sēklas kartupeļu partijas:
 - 340-304-279
- Šķirnes kartupeļu sertifikācijā
 - 70-59-65

Sēklu partijas kvalitatīvo īpašību noteikšana laboratorijā

2023 - 2024 – 2025

Paraugi
: 5949 - 6948 - 6548

Analīzes:
22135 - 25759 - 24475

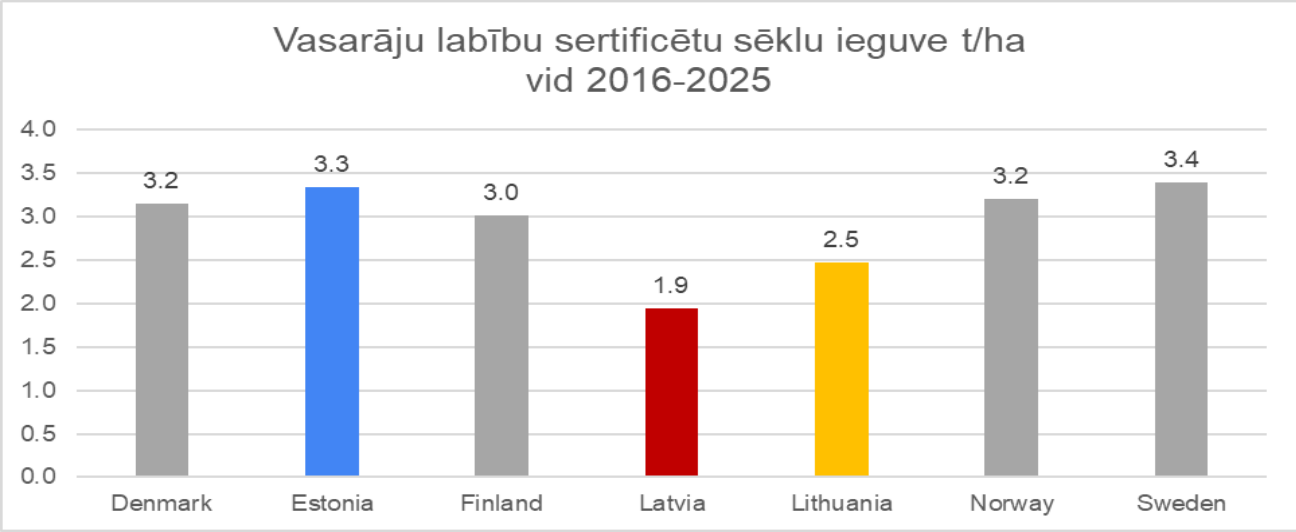
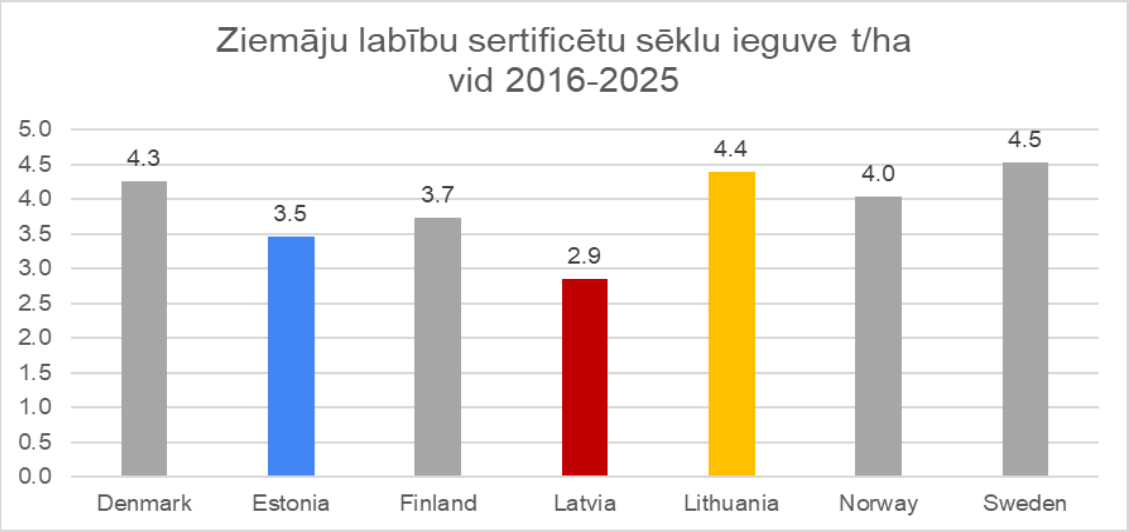
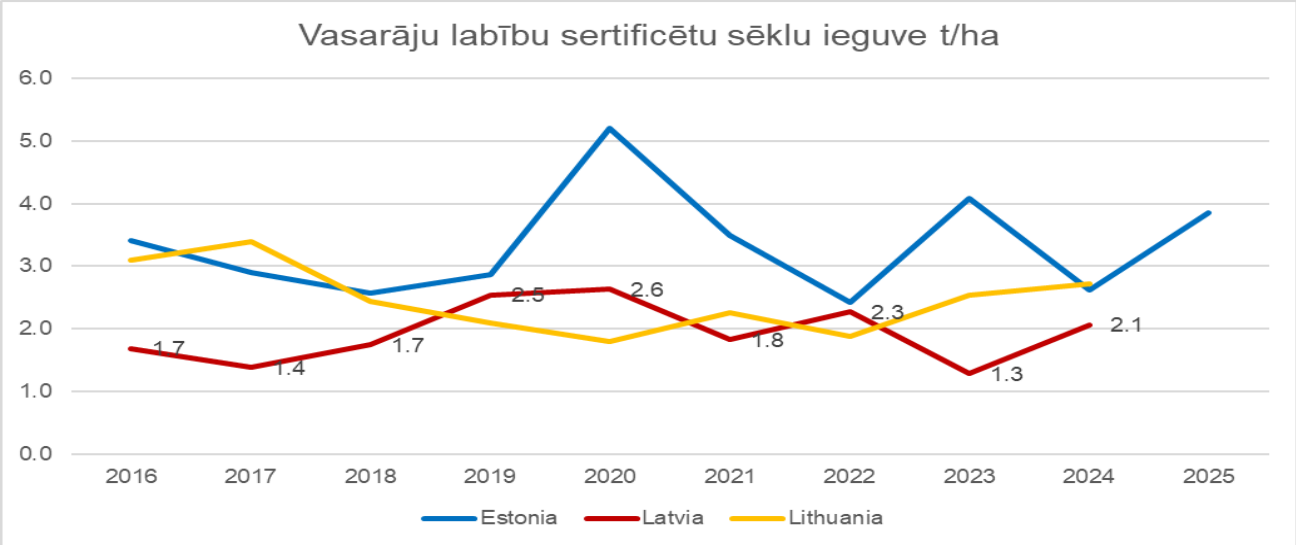
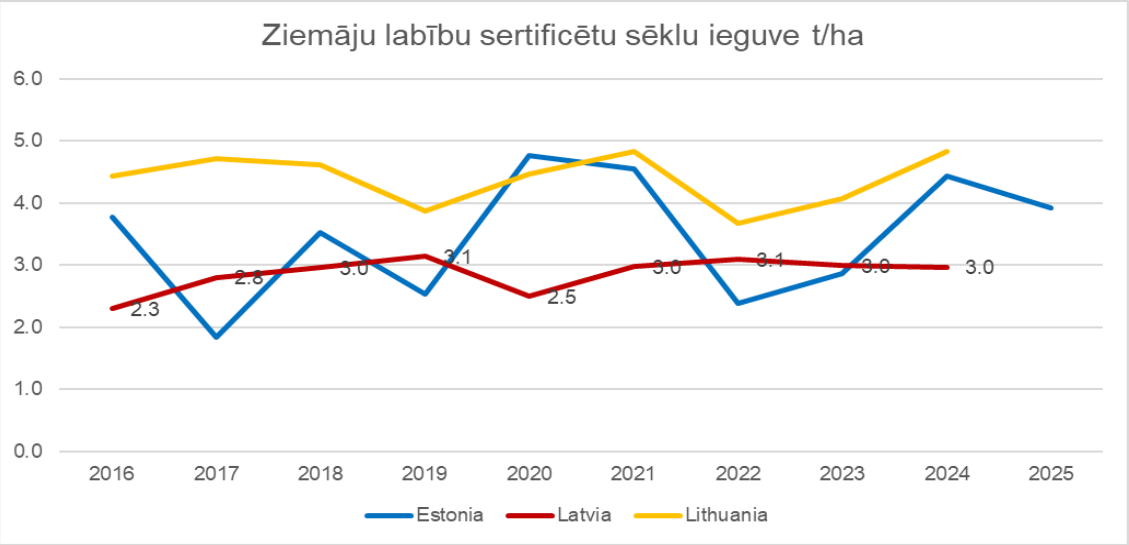
Klienti:
610-678-633

Lauka pēcpārbaude

- 2024: 2636 lauciņi
- 2025: 2970 lauciņi
- Neatbilstošo partiju īpatsvars, %
 - 1.0 – 3.7 – 3.8

Izaicinājums 2025: paaudžu maiņa (6 jauni jomas inspektori reģionos un 3 SKD), darba apjoma pieaugums

Sertificētu sēklu daudzums, t/ha

Attīstība sēklu apritē 2025-2026

Ieviests **pakalpojumu novērtējums** uzreiz pēc rezultātu saņemšanas
(lauku apskates, laboratorijas pakalpojumi, kartupeļu pārbaudes, pēcpārbaudes)

Jomas **popularizēšana jauniešu vidū** – ekskursijas NSKL (LBTU Lauksaimniecības maģistranti, LU Bioloģijas maģistranti, Priekuļu Tehnikums, Bulduru Tehnikums, Saulaines Tehnikums), kā arī NVO pārstāvji, selekcionāri, lekcijas, prezentācijas klientiem

Laboratorijas pakalpojumu sniegšanas optimizācija 2026. gadā
(Bauskas laboratorija paraugus pieņem līdz 31.05.2026.)

E-pakalpojumu uzlabošana lauku apskates pieteikumiem ZM KPV vidē
(uzsākta 2025. gadā))

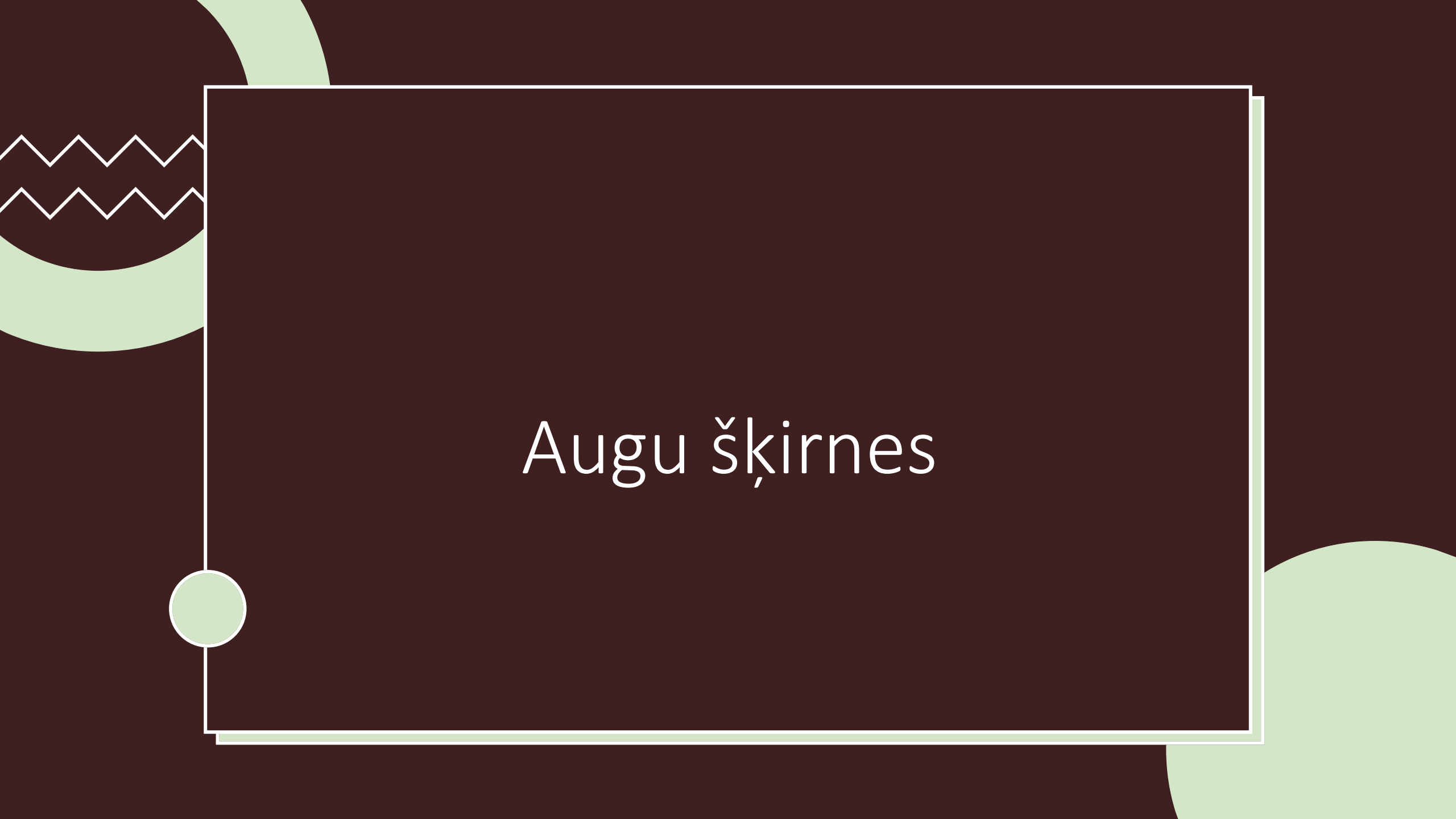
Turpinās etiķešu drukāšanas nodošana sēklaudzētājiem

Izstrādāts būtiski jauns cenrādis

Samazināts sēklu tirdzniecības pārbaūžu apjoms – pārbaudes veiktas tikai būtisku sūdzību gadījumos.
Piezīme: neattiecas uz pakalpojumu uzraudzību (nelieli saiņojumi, sēklu maisījumi, etiķešu drukāšana)

Cenrāža izstrādes process 2024-2026

Augu šķirnes

Augu šķirņu aprīte

Darbības

Latvijas augu šķirņu katalogs
Šķirņu oriģinālo paraugu uzturēšana
Augļukoku un ogulāju šķirņu saraksts
Šķirņu SĪN rezultātu datubāze atvērto datu portālā

Lepojamies – jaunas LV šķirnes

2025 reģistrētas 6 jaunas LV selekcionētas šķirnes:

- Kartupeļi Vilmara
 - Kvieši Rokko
- Kvieši Umberto
- Mieži Gunika
 - Mieži Salvis
- Kamolzāle Maiga

Uzlabojumi

SĪN rezultātu datubāze papildināta ar ZM BIO projekta datiem par šķirņu parbaudi

Augu šķirņu aizsardzība

Darbības

- Selekcionara tiesību piešķiršana
- Šķirnes nosaukuma piešķiršana
- Šķirnes izmantošanas licences līgumu reģistrācija

Lepojamies – jaunas LV šķirnes

- Japānas henomele (krūmcidonija) Jānis
- Ābele Auce
- Kartupeļi Vilmara
- Kvieši Rokko
- Kvieši Umberto
- Mieži Gunika
- Mieži Salvis
- Kamolzāle Maiga
- Saņemti 7 iesniegumi par jaunu LV šķirņu reģistrāciju (cietie kvieši, mieži, niedru auzene, 4 ābeles)

Paveiktais

- Reģistrēti 373 līgumi 158 licences ņēmēji, 43 licences devēji, 209 šķirnes, e-pak. izmantošana 97,5%

Uzlabojumi

- Licences līgumu reģistrēšanas e-pak. izmantošana 97,5% (skaidrošana, apmācība)
- E-paklpojuma lietotāju aptauja

Bioloģiskā lauksaimniecība

Bioloģiskās lauksaimniecības sēklu un augu pavairošanas materiāla aprīte

- Visparējā atļauja izmantot ne-bio sēklu un PM (sēklu maisījumi)
 - BIO PM datubāze
 - Dati par visparējas atļaujas izmantot ne-bio PM izmantošanas apjomiem
 - Individuālās atļaujas izmantot ne-bio PM: 535
 - E-pakalpojuma izmantošans līmenis: 96,2%
-

Infografika par sēklu izmantošanu bioloģiskajā lauksaimniecībā

Dalība 5 STC semināros bioloģiskajiem operatoriem, lekcijas LBTU studentiem

Klientu aptauja par individuālo atļauju e-pakalpojumu

Sadarbība ar LAD un LLKC par BIO lauku datu plūsmu

BIO lauku statusa datu aprīte starp KI–LAD–VAAD, ļaujot atteikties no liekas informācijas iesniegšanas par BIO sēklu

BIO sēklu dati Atvērto datu portālā (jauna datu kopa)

Izstrādāta specifikācija IT izstrādei 2026. gadā par BIO pavairojamā materiāla (PM) datubāzi un ne-BIO PM izmantošanu (izmantojot ar VAAD KUVIS savietojamas sistēmas)

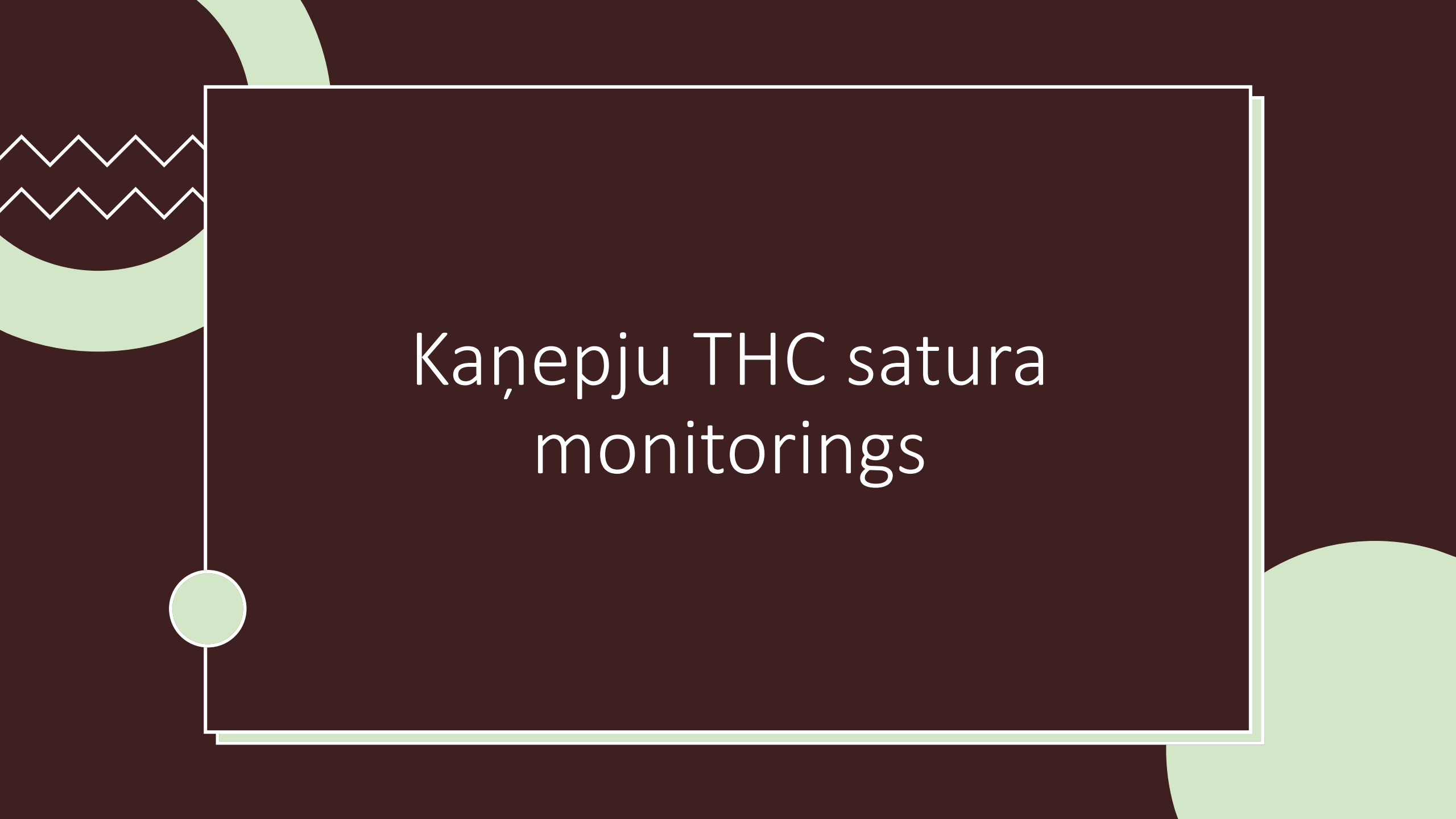
GMO

Genētiski modificēto
kultūraugu līdzāspastāvēšanas
pārvaldība

Nonemti 20 paraugi (rapsis,
kukurūza)

Piejaukumi nav konsatatēti

2026.Adā – 2 paraugi plānoti

Kaņepju THC satura monitorings

Kaņepju THC satura monitorings 2023-2024-2025

Pieteikumi (saimniecības) 56 – 88 – 84

LAD pasūtītie paraugi (lauki): 50 – 78 – 89

Atlasīto lauku platība, ha: 321 – 576 – 717

Augstākais THC saturs:

- 2023: $0,12 \pm 0,02\%$
- 2024: $0,13 \pm 0,03\%$
- 2025: $0,45 \pm 0,08\%$ un $0,31 \pm 0,06\%$ - 2 gadījums pārsniegts atbalsta līmenis

Atkārtotas pārbaudes 5 paraugiem

klientu aptauja par sniegto pakalpojumu

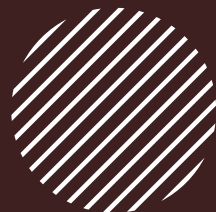

Fokuss 2026

Fokuss 2026

Digitalizācija
un datos
balstīti
lēmumi

Pakalpojumu
cenrādis un tā
pamatojums

Komunikācija:
ko dara
laboratorija
un sēklu
inspektors

Efektivitāte un
resursu
mērķtiecīga
izmantošana

Saņemtie jautājumi

1. Latvijas Sēklaudzētāju asociācija: Vēlamies saprast, kā tad paredzēta cenrāža izmaiņu apstiprināšana?

- 2. Kartupeļu audzētāju un pārstrādātāju savienība: Joprojām nav aktualizēts sēklaudzētāju reģistrs. Tajā ir saimniecības, kas jau daudzus gadus nenodarbojas ar sēklaudzēšanu.

Sēklaudzētāju un sēklu tirgotāju reģistrācija	2023	2024	2025
iesniegumi iekļaušanai/izmaiņām	28	47	26
personas reģistrā	413	397	385
izslēgtas	94	63	40

Nodarbojas ar:

- sēklaudzēšanu un tirdzniecību
- vai ar sēklu sagatavošanu
- vai saiņošanu

Valsts augu
aizsardzības dienests

Paveiktais sēklu aprites jomā 2025 un aktualitātes 2026